Припреме за проглашење независности Косова и Метохије, планови како да се избегне руско противљење и њихов вето у Савету безбедности, али и жеља да се, у исто време, Србија одржи на "европском курсу", биле су редовне теме састанака "иза затворених врата" америчког председника Џорџа Буша и његовог француског колеге Николе Саркозија, бележе строго поверљиве депеше које је објавио сајт "Викиликс".

Како пишу данашње "Новости", ове депеше послао је амерички амбасадор Крејг Стејплтон у Вашингтон у другој половини 2007. и првој половини 2008. године.

Маја 2007. амбасадор Стејплтон "брифовао" је Вашингтон о томе шта треба да буду основе спољне политике нове француске владе. "Морамо да заузмемо један фронт пред Саветом безбедности УН, што се тиче независности Косова. Морамо да Французима ставимо до знања да желимо да одиграју улогу у убеђивању Русије да не уложи вето на резолуцију СБ", наводи се у депеши.

Уочи прве званичне посете председника Николе Саркозија америчком колеги Џорџу Бушу, почетком новембра 2007, из Париза је Стејплтон послао неколико депеша. У једној од њих се Буш саветује да "потврди Саркозијеву подршку независности Косова".

"Саркози је већ неколико пута поновио да подржава независност Косова и од шефа дипломатије Кушнера је тражио да у ЕУ издејствује консензус по овом питању - каже Стејплтон и додаје: "Председник Саркози је за то лобирао и у Москви, али од Путина није добио никакав одговор. Французи нису спремни да признају независност пре краја 2007, јер страхују да то нема неподељену подршку држава ЕУ, и надају се да ће Америка успети да убеди косовске власти да треба да буду стрпљиви".

Нешто даље, наводи се да ће Саркози затражити од Америке да избегне "драматичну реторику која би могла да понизи Србију", али и да почне са политичким притисцима на државе попут Грчке и Кипра, које се јавно противе било каквој независности.

Независност Косова - тада већ проглашена - била је тема и документа који је амбасадор Стејплтон послао Белој кући 19. маја 2008, двадесетак дана пре узвратне посете америчког лидера Паризу.

"Председниче Буш, Француска јесте одмах признала независност Косова, али оклева са пуном применом те одлуке, због потенцијално дестабилизујуће улоге Србије (и Русије) у региону", пише Стејплтон и додаје да је важно да Буш подсети Саркозија да жели да наставе с применом Ахтисаријевог плана, али и да се слажу са њим што се тиче важности Србије за регионалну стабилност.

Стејплтон тај део о Србији закључује поруком да "политички циљ Америке мора да остане евроатлантска интеграција читавог западног Балкана, укључујући и Србију и Косово, али и опаском да је Саркози "много критичнији према Москви него што је био Ширак".

Викиликс је објавио и депешу послату из амбасаде у Паризу 15. децембра 2005. да је Савет Европе веома забринут због информација да КФОР на Косову управља тајним затворима у којима се чувају затвореници ЦИА. "Косово је 'црна рупа' за Комитет против тортуре Савета Европе, а комесар за људска права Алваро Жил Роблес је још пре три године у јавност изнео оцену да је "Бондстил", можда, служио и као тајни затвор", каже се у тој депеши.

(Тањуг)